

भेरीगंगा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
छिन्चु, सुर्खेत
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ०७

संख्या: ०६

मिति: २०८१/०८/३० गते

भाग-२

भेरीगंगा नगरपालिका

भेरीगंगा नगरपालिका क्षेत्रभित्र बसोबास गर्ने समुदायको जीवनस्तर सुधारका लागि
घुम्तीकोष परिचालन कार्यविधि, २०८१

कार्यपालिकाबाट पारित मिति: २०८१/०८/२७

भेरीगंगा नगरपालिका क्षेत्रभित्र बसोबास गर्ने समुदायको जीविकोपार्जन सुधारका लागि समुदायका सदस्यहरूकै सक्रियतामा बचत संकलन र परिचालन गरी गाँउघरमै कार्यक्रम, साना उद्यम तथा हरित उद्यम व्यवसाय संचालन गर्न जम्मा भएको रकम सदुपयोग गरी कोष वृद्धि गर्न र वीउ पुँजीको रूपमा प्राप्त अनुदान तथा सहयोगको संरक्षण, व्यवस्थापन र परिचालन मार्फत सहभागी सदस्यहरूको आर्थिक, सामाजिक तथा शैक्षिक क्षमता तथा दक्षता अभिवृद्धि गरी आधारभूत आवश्यकता परिपूर्ति गर्नका लागि घुम्तीकोष स्थापना र परिचालन गर्न वाञ्छनीय भएकोले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी भेरीगंगा नगर कार्यपालिकाको २०८१/०८/२७ को बैठकले यो कार्यविधि स्वीकृत गरी लागू गरिएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **सक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यो कार्यविधिको नाम “भेरीगंगा नगरपालिका क्षेत्रभित्र बसोबास गर्ने समुदायको जीवनस्तर सुधारका लागि घुम्तीकोष परिचालन कार्यविधि, २०८१” हुनेछ ।
(२) यो कार्यविधि भेरीगंगा नगरपालिकाको स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भएको मिति देखि लागू हुनेछ ।
२. **उद्देश्यहरू:** (१) यस घुम्तीकोष स्थापनाका उद्देश्यहरू देहायबमोजिम रहेका छन् ।
(क) समुदायमा रहेका विपन्न, विपद् तथा बन्यजन्तुबाट प्रभावित परिवारका सदस्यहरूलाई प्राथमिकता दिई जीविकोपार्जन र आयआर्जन गर्नका लागि समूह गठन गरी सहभागितामूलक बचत संकलन गर्ने ।
(ख) संकलित बचतको परिचालन गरेर आयमूलक कार्यक्रम तथा हरित उद्यम संचालनका लागि सहूलियत ब्याज दरमा ऋण प्रवाह गरेर आधारभूत आवश्यकता परिपूर्ति गर्न सक्ने अवस्था सिर्जना गर्ने ।
(ग) विपन्न, विपद् तथा बन्यजन्तु प्रभावित समुदायको आयआर्जनका लागि लगानीको सुनिश्चितता गर्न घुम्तीकोष स्थापना गर्न सहयोग गर्ने ।
(घ) स्थानीय स्तरमा स्वरोजगारी सिर्जना र वृद्धि गर्ने ।
३. **परिभाषा:** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:
(क) “उपप्रमुख” भन्नाले नगरपालिकाको उपप्रमुखलाई सम्झनुपर्दछ ।
(ख) “कार्यपालिका” भन्नाले भेरीगंगा नगरपालिकाको नगर कार्यपालिका सम्झनुपर्दछ ।
(ग) “घुम्तीकोष” भन्नाले यस कार्यविधि अनुसार समुदायमा स्थापना भएको वित्तीय कोषलाई जनाउदछ ।
(घ) “घुम्तीकोष अनुदान” भन्नाले बुँदा (क) बमोजिम स्थापित घुम्तीकोष स्थापनाका लागि नेपाल सरकार/प्रदेश सरकार/नगरपालिका/गैरसरकारी संघसंस्था वा अन्य निकायबाट पाउने नगद अनुदानलाई सम्झनुपर्दछ ।
(ङ) “घुम्तीकोष संचालक” भन्नाले घुम्तीकोष संचालन गर्ने वैधानिक समूहलाई सम्झनुपर्दछ ।

- (च) “नगरपालिका” भन्नाले भेरीगंगा नगरपालिकालाई सम्झनुपर्दछ ।
- (छ) “नगर प्रमुख” भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुखलाई सम्झनुपर्दछ ।
- (ज) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनुपर्दछ ।
- (झ) “विधान” भन्नाले अनुसूची-३ बमोजिम तयार पारिएको घुम्तीकोष सञ्चालकको प्रमाणित मूल कानून वा विनियमलाई सम्झनुपर्दछ ।
- (ञ) “वडा” भन्नाले भेरीगंगा नगरपालिका अन्तर्गतका वडा कार्यसमितिको कार्यालयलाई सम्झनुपर्दछ ।
- (ट) “सभा” भन्नाले भेरीगंगा नगरपालिकाको नगरसभालाई सम्झनुपर्दछ ।

परिच्छेद २

घुम्तीकोष संचालन

४. घुम्तीकोष संचालक समूहको व्यवस्था:

- (क) घुम्तीकोष संचालन गर्नका लागि भेरीगंगा नगरपालिका भित्र कुनै गाउँ टोलमा समूह गठन गरी नगरपालिकाको उद्योग विकास शाखामा अनुसूची-१ बमोजिम निवेदन सहित प्रमाणित विधान पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) पेश हुन आएको निवेदनउपर छानबिन गरी नगरपालिकाले अनुसूची-२ बमोजिमको दर्ता प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
- (ग) समूह दर्ता गर्न अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा समूहको विधानसहित सञ्चालक समिति गठन गर्नुपर्नेछ ।
- (घ) संचालक समितिको मुख्य पद अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्ष मध्ये कम्तीमा १ जना महिलासमेत कुल ३३ प्रतिशत महिला सदस्यसहित कम्तीमा ९ जना सदस्य भएको समिति गठन गर्नुपर्नेछ ।
- (ङ) घुम्तीकोष स्थापना गर्दा न्यूनतम रु. ५०,०००। (अक्षरेपी पचास हजार) बाट शुरुवात गर्नुपर्नेछ ।
- (च) समुदायका सदस्यहरूबाट मासिक बचतमा उठेको रकम र अन्य विविध निकायहरूबाट प्राप्त अनुदान रकम समेत सोही खातामा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।
- (छ) कोष परिचालनको क्रममा प्राप्त ब्याज रकम वा अन्य थप रकम जम्मा गरेर कोषलाई वृद्धि गर्दै लैजानुपर्दछ ।
- (ज) कोषको संचालन व्यवस्थापन घुम्तीकोष संचालक समूह स्वयंले गर्नुपर्नेछ ।
- (झ) घुम्तीकोषको संचालन बैकिङ कारोवार मार्फत गरिनेछ ।

- (ज) समूहले कोषको हिसाव कितावमा पारदर्शिता ल्याउन बैंक खाता तथा ऋणीहरूको खाता तयार गर्नेछ ।
 (ट) कोषको हिसाव कितावको विवरण प्रत्येक महिना तयार गर्नुपर्दछ ।
 (ठ) वार्षिक रुपमा लेखापरीक्षण दर्तावाल लेखापरीक्षकबाट गर्नुपर्नेछ ।
 (ड) बढि भन्दा बढि समुदायका मानिसहरूलाई फाईदा पुग्ने गरी कोषको परिचालन गर्नुपर्नेछ ।

५. घुम्तीकोषको लगानीको क्षेत्र: (१) दफा ४ अनुसार स्थापना गरिएको घुम्तीकोष देहायबमोजिम क्षेत्रमा लगानी तथा परिचालन गर्नुपर्नेछ:-

- (क) सहभागितात्मक प्राथमिकता स्तरीकरण गरेर बिपन्न, बिपद तथा वन्यजन्तुबाट प्रभावित समुदायलाई प्राथमिकतामा राखी सहूलियत ऋण उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
 (ख) घुम्तीकोषबाट सहूलियत ऋण लिएका व्यक्तिले निम्न पेसा व्यवसायमा लगानी गर्न सक्नेछन्:
 (अ) साना उद्यम तथा हरित उद्यम व्यवसाय संचालन ।
 (आ) तरकारी, फलफुलमा आधारित आयआर्जनमूलक कार्यक्रम संचालन ।
 (इ) कृषि तथा पशुपंक्षी पालन व्यवसाय संचालन ।
 (ई) हरित उद्यममा आधारित कोशेली घर संचालन ।
 (उ) अन्य आयआर्जन दिने खालका विविध क्रियाकलापहरु ।

६. घुम्तीकोष अनुदान: (१) घुम्तीकोष संचालकले आफ्नो घुम्तीकोष स्थापना र वृद्धि गर्नका लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, नगरपालिका, वडा कार्यालय, अन्य निकाय वा गैरसरकारी संघसंस्थाबाट अनुदान लिन सक्नेछ ।

- (क) यसरी अनुदान प्राप्त रकम कोषमा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।
 (ख) कोषमा जम्मा भएको रकम निर्णय गरेर मात्र खर्च गर्नुपर्नेछ ।

७. घुम्तीकोष परिचालनका नियमहरु:

- (क) घुम्तीकोष परिचालन गर्दा घुम्तीकोष संचालकले घुम्तीकोषबाट परिचालन हुने ऋणको सिमा, ब्याजदर, किस्ता भुक्तानी, लगानी, असुलउपर आदि कुरा समेटेटी आवश्यक नियम बनाई दुई तिहाई सदस्यबाट अनुमोदन गराएर मात्र परिचालन गर्नुपर्नेछ ।
 (ख) घुम्तीकोषको परिचालन दफा ५ बमोजिमको क्षेत्रमा सदस्यको माँग, आवश्यकता, क्षमता, काम गर्ने ठाउँको अवस्थिति आदिलाई आधार मानेर गर्नुपर्नेछ ।

- (ग) घुम्तीकोषबाट ऋण प्रवाह गर्दा पहिलो चरणमा बिपद् तथा वन्यजन्तुबाट पीडित परिवारका सदस्यहरूलाई प्राथमिकता दिनेछ । त्यसपछि बिपन्न र गरिवलाई पालैपालो प्राथमिकता क्रममा राख्नु पर्नेछ ।
 (घ) लगानी भएको कोषको रकम कामको प्रकृति हेरेर मासिक वा त्रैमासिक किस्तामा फिर्ता गर्नुपर्नेछ । ऋण परिचालनको क्रममा किस्ता भुक्तानी प्रकृया र रकम तय गर्नुपर्नेछ ।
 (ङ) कोषको रकम परिचालन घुम्तीकोष संचालकको सामुहिक जिम्मेवारीमा गर्नुपर्नेछ ।
 (च) घुम्तीकोष परिचालनका लागि घुम्तीकोष संचालक अन्तर्गत विषयगत समिति गठन गर्न सकिनेछ । जस्तै: बाखा पाल्ने सदस्यहरूको विषयगत समिति, सिलाईकटाई सिकने सदस्यहरूको विषयगत समिति आदि ।
 (छ) घुम्तीकोष संचालक वा सम्बन्धित सदस्यले घुम्तीकोष दुरुपयोग, हिनामिना, कुनै लापवाही वा अन्य नियम बिपरित कार्य गर्न पाउने छैन ।
 (ज) कोषको रकम दुरुपयोग, हिनामिना, लापवाही भएको पाईएमा हिनामिना विगो र सोही बराबरको जरिमाना समेत गरी नगरपालिकाले असुलउपर गर्नेछ ।

८. घुम्तीकोषको परिचालन विधि:

- (क) घुम्तीकोषबाट सहूलियत ब्याजदरमा सहयोग लिनका लागि कुनैपनि सदस्यले आफुले गर्न चाहेको काम/व्यवसाय र आवश्यक रकम स्पष्ट लेखी समूहमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।
 (ख) निवेदनमा त्यो काम कसरी संचालन गरिन्छ र कति समयमा के कति फाईदा हुन्छ, उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
 (ग) घुम्तीकोष संचालकले सदस्यहरूबाट प्राप्त निवेदनमा आवश्यक छलफल पछि व्यवसायिक योजना तयार गर्नुपर्नेछ ।
 (घ) सोही व्यवसायिक योजना अनुसार सहूलियत ब्याजदरमा ऋण प्रदान गर्ने निर्णय गर्नुपर्नेछ ।
 (ङ) माँगको आधारमा उक्त सदस्यले काम गर्न सक्ने, नसक्ने ठहर घुम्तीकोष संचालकको बैठकले गर्नुपर्नेछ ।
 (च) साथै बैठकले सदस्यको कार्यशैली, क्षमता र घुम्तीकोष परिचालन नियमका आधारमा सहूलियत ऋण उपलब्ध गराउने वा नगराउने निर्णय गर्न सक्नेछ ।

(छ) घुम्तीकोषबाट सहूलियत ऋण परिचालन गर्ने निश्चित भएर सबै प्रकृया पुरा गरेपछि कबुलियतनामा तयार पारि कम्तिमा २ जना सदस्यहरूलाई साक्षी राखी घुम्तीकोष संचालक र ऋणी विच सहीछाप गराई सम्झौता गरी रकम उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

(ज) घुम्तीकोष परिचालनको भुक्तानी बैंकबाट मात्र गर्नुपर्नेछ ।

५. चक्रीय ऋण लगानी विधि:

(क) घुम्तीकोषको रकम लिएका सदस्यहरूले सम्झौता वा कबुलियतनामा अनुसार भुक्तानी गर्नुपर्नेछ । यसरी रकम प्राप्त भएपछि घुम्तीकोष संचालकले रकम असुली भरपाई दिनुपर्नेछ ।

(ख) घुम्तीकोष संचालकका सदस्यहरूमा एकपछि अर्को गर्दै आवश्यक भएका सम्पूर्ण सदस्यहरूमा लगानी गरिसकेपछि मात्र पुनः दोहोर्‍याएर लगानी गर्नुपर्नेछ । कुनै सदस्य ऋणलिनईच्छुक नभएमा निजबाट सो सम्बन्धि निवेदन लिई प्राथमिकताको आधारमा चक्रीय प्रणाली अनुसार अन्य सदस्यमा लगानी गर्नुपर्नेछ ।

(ग) सदस्यहरूबाट प्राप्त भएको रकम ७ दिनभित्र बैंक दाखिला गर्नुपर्नेछ । बैंकबाट ६/६ महिनामा कारोवार विवरण लिएर आफ्नो बैंक खातासंग अद्यावधिक गर्नुपर्नेछ ।

(घ) संचालकले वार्षिक रूपमा नाफानोक्सान विवरण वासलात तयार पार्नुपर्नेछ ।

(ङ) घुम्तीकोषबाट ऋण परिचालन गरी भएका काम र खर्चको १/१ वर्षमा सार्वजनिक सामुदायिक लेखा परीक्षण गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद ३

विवाद समाधान

१०. विवादको समाधान:

(१) यस कार्यविधि अन्तर्गत स्थापना गरिएको घुम्तीकोष स्थापना, परिचालन व्यवस्थापन सम्बन्धमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा पक्षहरूले आपसी वार्ताबाट त्यस्ता विवादहरू समाधान गर्न सक्नेछन् ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम वार्ताबाट विवाद समाधान हुन नसकेमा पक्षहरूले प्रचलित कानूनबमोजिम स्थानीय न्यायिक समितिमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।

परिच्छेद ४

अनुगमन तथा अन्य व्यवस्था

११. अनुगमन व्यवस्था:

घुम्तीकोष स्थापना, परिचालन व्यवस्थापनको अवस्थाको बारेमा अनुगमनको व्यवस्था देहायवमोजिम हुनेछ:

(क) घुम्तीकोष संचालनको अवस्थाको बारेमा नगरपालिकाका पदाधिकारी, वडा समिति, उद्योग विकास शाखाबाट नियमित अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ ।

(ख) घुम्तीकोष संचालन गर्न सहयोग गर्ने संस्थालेसमेत सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन गर्नसक्नेछ ।

(ग) घुम्तीकोषबाट सहूलियत ऋण प्रदान गरिएका ऋणी र निजहरूले संचालन गरेका उद्यमको बारेमा घुम्तीकोष संचालकले प्रत्येक महिनामा उद्योग विकास शाखामा प्रतिवेदन उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

(घ) अनुगमनको क्रममा अनुदान प्राप्त घुम्तीकोषको रकम प्रभावकारी रूपमा सदुपयोग नभएको पाईएमा नगरपालिकाले घुम्तीकोष संचालकलाई उपलब्ध गराएको रकमको बैंक खाता रोक्का गर्न सक्नेछ ।

१२. बाधा अड्काउ फुकाउने:

यो कार्यविधि कार्यान्वयन गर्ने क्रममा कुनै बाधा अड्कन उत्पन्न भएमा नगर कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम हुनेछ ।

१३. कार्यबिधिको परिमार्जन:

अनुगमन तथा मुल्याङ्कन र अनुभवको आधारमा नगर कार्यपालिकाले यस कार्यबिधिमा आवश्यकता अनुसार पुनरावलोकन, संशोधन वा परिमार्जन गर्न सक्नेछ ।

१४. अन्य कुरा:

यस कार्यबिधिमा भएका सम्पूर्ण कुरा यसैबमोजिम र अन्य कुरा प्रचलित कानूनबमोजिम हुनेछ ।

१५. अन्तिम व्याख्या:

यस कार्यबिधिको कार्यान्वयनमा दुविधा उत्पन्न भएमा नगर कार्यपालिकाले गरेको व्याख्या अन्तिम हुनेछ ।

१६. बचाउ तथा खारेजी:

नगर कार्यपालिकाले यो कार्यबिधि खारेजी वा अन्य मनासिव कुरा बचाउ समेत गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची-१

(कार्यविधिको दफा ४ उपदफा (क) संग सम्बन्धित)
समूह दर्ता गर्न नगरपालिकामा पेश गर्ने निवेदनको ढाँचा
मिति: २०.....।.....।.....

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू
भेरीगंगा नगरपालिका, छिन्चु, सुर्खेत

विषय: समूह दर्ता गरिदिने सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा हामीले “.....” नामक समूह “भेरीगंगा नगरपालिका क्षेत्रभित्र बसोबास गर्ने समुदायको जीवनस्तर सुधारका लागि घुम्तीकोष परिचालन कार्यविधि, २०८१” बमोजिम दर्ता गर्न चोहेकोले प्रस्तावित विधानको २ (दुइ) प्रति, पदाधिकारीहरूको नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि १/१ प्रति समेत यसैसाथ संलग्न गरी देहायको विवरण खुलाई निवेदन गरेका छौं । समूह दर्ता गरी पाउँ ।

विवरण

१. समूहको नाम: “..... समूह”
२. संस्थाको ठेगाना: भेरीगंगा नगरपालिका वडा नं..... रु(गाउँ/टोल) सुर्खेत ।
३. संस्थाको आर्थिक श्रोत: सहयोगस्वरूप प्राप्त रकम,साधारण सदस्यबाट उठेको रकम ।

४. समूहका पदाधिकारीको विवरण:

क्र.सं.	नाम, थर	संस्थाको पद	स्थायी ठेगाना	पेसा	कै.
१		अध्यक्ष			
२		सचिव			
३		कोषाध्यक्ष			
४		सदस्य			
५		सदस्य			
६		सदस्य			
७		सदस्य			
८		सदस्य			
९		सदस्य			
१०		सदस्य			
११		सदस्य			

निवेदक

.....
अध्यक्ष मिति: २०.....।.....।.....

अनुसूची-२

(कार्यविधिको दफा ४ उपदफा (ख) संग सम्बन्धित)
समूहलाई दिने दर्ता प्रमाणपत्रको नमुना

भेरीगंगा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
छिन्चु, सुर्खेत

समूह दर्ता प्रमाण-पत्र

“भेरीगंगा नगरपालिका क्षेत्रभित्र बसोबास गर्ने समुदायको जीवनस्तर सुधारका लागि घुम्तीकोष परिचालन कार्यविधि, २०८१” को दफा ४ उपदफा (ख) बमोजिम भेरीगंगा नगरपालिका वडा नं. स्थित मा गठन भएको समूहलाई यस कार्यालयमा मिति मा दर्ता गरी यो प्रमाण-पत्र प्रदान गरिएको छ । यस नगरपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक तथा भौतिक पुर्वाधार विकास र सुशासन कायम गर्ने क्षेत्रमा यस समूहको सक्रिय सहभागिताको अपेक्षा गर्दछु ।

.....
समूह दर्ता गर्ने अधिकारी
नाम:
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
भेरीगंगा नगरपालिका
छिन्चु, सुर्खेत

अनुसूची-३

(कार्यविधिको दफा ४ उपदफा (ग) संग सम्बन्धित)

समूह दर्ताका लागि समूहले बनाउने विधानको नमुना

..... जीविकोपार्जन सुधार घुम्तीकोष परिचालन समूहको विधान २०

सुर्खेत जिल्ला भेरीगंगा नगरपालिका क्षेत्रमा बसोवास गर्ने विपन्न, विपद् तथा वन्यजन्तु प्रभावित समुदायको आयआर्जन एवं जीविकोपार्जनका लागि साना व्यवसाय र हरित उद्यम सञ्चालन गर्न सरल, शुलभ प्रक्रिया र न्यून व्याज दरमा ऋण उपलब्ध गराउनका लागि “भेरीगंगा नगरपालिका क्षेत्रभित्र बसोवास गर्ने समुदायको जीवनस्तर सुधारका लागि घुम्तीकोष परिचालन कार्यविधि, २०८१” को दफा ४ (ग) मा भएको व्यवस्थाबमोजिम यो विधानतयार गरी लागु गरिएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:(१) यो विधानको नाम “..... जीविकोपार्जन सुधार घुम्तीकोष परिचालन समूह.....(गाउँ/टोल) को विधान २०.....” हुनेछ ।
(२) यो विधान भेरीगंगा नगर कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको मिति देखि लागू हुनेछ ।

२. कार्यालय र छाप:

(१) समूहको कार्यालय सुर्खेत जिल्ला भेरीगंगा नगरपालिका वडा नं. गाउँमा रहनेछ ।
(२) समूहको आफ्नै आधिकारिक छाप हुनेछ । गोलो घेराभित्र सबै भन्दा माथि “..... जीविकोपार्जन सुधार घुम्तीकोष” त्यसको तलपट्टि ठेगाना “भेरीगंगा न.पा. वडा नं..... (गाउँ/टोल)” र सबैभन्दा तल स्थापना वर्ष “२०.....” उल्लेख भएको हुनेछ ।

३. परिभाषा: विषय वा प्रशंगले अर्को अर्थ नलागेमा

(क) “कार्यविधि” भन्नाले भेरीगंगा नगरपालिका क्षेत्रभित्र बसोवास गर्ने समुदायको जीवनस्तर सुधारका लागि घुम्तीकोष परिचालन कार्यविधि, २०८१ सम्झनु पर्दछ ।

(ख) “कोष” भन्नाले समूहको नाममा रहेको जीविकोपार्जन सुधार घुम्तीकोष भन्ने सम्झनुपर्दछ ।
(ग) “कोष सञ्चालक” भन्नाले समूहको सञ्चालक समिति भन्ने सम्झनुपर्दछ ।
(घ) “नगरपालिका” भन्नाले भेरीगंगा नगरपालिकालाई सम्झनुपर्दछ ।
(ङ) “व्यवसायिक योजना” भन्नाले घुम्तीकोषबाट जीविकोपार्जनका लागि न्यूनतम व्याजदरमा ऋण लिएर सञ्चालन गर्न सकिने समुदायबाट पहिचान भएका क्रियाकलापको योजना भन्ने सम्झनुपर्दछ ।
(च) “समूह” भन्नाले विपन्न तथा विभिन्न किसिमले प्रभावित समुदायको जीविकोपार्जन सुधार घुम्ती कोष परिचालन समूह (गाउँ/टोल) लाई सम्झनुपर्दछ ।
(छ) “सञ्चालक समिति” भन्नाले समूहको कार्यसमिति भन्ने सम्झनुपर्दछ ।
(ज) “सहयोगी संस्था” भन्नाले समूहको घुम्तीकोष सञ्चालनका लागि रकम उपलब्ध गराउने, समूहको स्वीकृत कार्यविधि र व्यवसायिक योजना बमोजिमका कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आर्थिक वा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने संस्था भन्ने सम्झनुपर्दछ ।
(झ) “हरितउद्यम” भन्नाले वन तथा कृषि क्षेत्रसंग सम्बन्धित सबै प्रकारको पेसा, व्यवसाय सम्झनुपर्दछ ।

परिच्छेद -२

समूह र सञ्चालक समिति गठन विधि

४. समूह गठन विधि: (१) सुर्खेत जिल्ला भेरीगंगा नगरपालिका वडा नं. (गाउँ/टोल) गाउँमा स्थायी बसोवास भएका एक घरका एक व्यक्ति समूहको साधारण सदस्य हुनेछन् ।
(२) समूहको साधारण सदस्यको भे्रलाले सर्वसम्मत वा बहुमतको आधारमा एक जना अध्यक्ष, एक जना उपाध्यक्ष, एक जना सचिव, एक जना कोषाध्यक्ष र अन्य सदस्य गरी कम्तीमा ९ सदस्य रहेको सञ्चालकसमिति चयन गर्नुपर्नेछ ।
(३) सञ्चालक समितिका अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्ष मध्ये कुनै एक (१) पदमा अनिवार्य सहित तेत्तीस प्रतिशत (३३%) महिलाको प्रतिनिधित्व हुनुपर्नेछ ।

परिच्छेद -३

सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

५. सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ:
- (क) आफ्ना सदस्यहरूको आर्थिक अवस्था पहिचान गरी अनुसूची-१ को ढाँचामा सहभागितात्मक प्राथमिकता स्तरीकरण सूची तयार गर्ने, आवश्यकता अनुसार अद्यावधिक गर्ने ।
- (ख) जीविकोपार्जन तथा आयआर्जनका लागि घुम्तीकोष स्थापना गरी परिचालन गर्ने ।
- (ग) सहभागितामूलक सम्पन्नता स्तरीकरणको आधारमा जीविकोपार्जन तथा आयआर्जनका लागि ऋण उपलब्ध गराउने वा नगराउने निर्णय गर्ने ।
- (घ) अनिवार्य रूपमा मासिक बैठक बसी कोषसंग सम्बन्धित विषयमा आवश्यक छलफल र निर्णय गर्ने ।
- (ङ) ऋण लिएका सदस्यहरूबाट ऋणको किस्ता र ब्याज संकलन गरी विवरण अद्यावधिक गर्ने ।
- (च) घुम्तीकोषको वार्षिक रूपमा लेखापरीक्षण गर्ने गराउने ।
- (छ) सञ्चालक समितिका पदाधिकारी एवं साधारण सदस्यहरूका लागि क्षमता विकास तालिमको आयोजना गर्ने ।
- (ज) सञ्चालक समितिलाई आवश्यक राय, सुझाव उपलब्ध गराउनका लागि सल्लाहकार समिति गठन गर्नसक्ने ।
- (झ) ऋण परिचालनका लागि व्यवसायिक योजना स्वीकृत गरेर कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
- (ञ) वार्षिक प्रगति र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन नगरपालिका र सहयोगी संस्थामा पेश गर्ने ।
- (ट) नयाँ आर्थिक वर्ष शुरु भएको ३ (तीन) महिना भित्र आफ्नो समूह नगर पालिकाबाट नविकरण गराउने ।
- (ठ) नगरपालिका, निकुञ्ज कार्यालय/डिभिजन वन कार्यालय, सहयोगी संस्थाबाट अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गराउने ।

परिच्छेद -४

सञ्चालक समितिको बैठक र पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार

६. सञ्चालक समितिको बैठक र पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ:
- (१) सञ्चालक समितिको बैठक सामान्यतया महिनामा एक पटक अनिवार्य र आवश्यकता अनुसार सो भन्दा बढि पटक पनि बस्न सक्नेछ ।
- (२) सञ्चालक समितिको बैठक बस्न गणपुरक संख्या ७५ प्रतिशत हुनुपर्नेछ र ५१ प्रतिशत बहुमतबाट गरेको निर्णय मान्य हुनेछ ।
- (३) सञ्चालक समितिका पदाधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ:
- (अ) अध्यक्ष
- (क) बैठकको अध्यक्षता गर्ने ।
- (ख) बैठकमा उठेका विषयमा छलफल गराउने ।
- (ग) निर्णय गर्नुपर्ने विषयमा मत बराबर भएमा निर्णायक मत दिने ।
- (घ) आर्थिक कारोबार सञ्चालन गर्ने ।
- (ङ) नगरपालिका, निकुञ्ज कार्यालय र अन्य सरोकारवाला निकायसंग समन्वय एवं सहकार्य गर्ने ।
- (च) सञ्चालक समितिले तोकेका अन्य काम गर्ने ।
- (आ) उपाध्यक्ष
- (क) सञ्चालक समितिको बैठकमा उपस्थित हुने ।
- (ख) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने ।
- (ग) कोष सञ्चालनको अवस्था अनुगमन गरी समूहमा आवद्ध भएका सदस्यलाई सहयोग गर्ने ।
- (घ) सञ्चालक समितिले तोकेका अन्य काम गर्ने ।
- (ई) सचिव
- (क) अध्यक्षको आदेशानुसार बैठक बोलाउने ।
- (ख) बैठकको माइन्ट लेखन गर्ने ।
- (ग) समूहको कार्यालय सञ्चालन तथा सबै प्रशासनिक कार्य गर्ने ।

- (घ) समूह र सञ्चालक समितिका माइन्ट्युट लगायत प्रशासनिक कागजातको जिम्मा लिने र सुरक्षित साथ राख्ने ।
 (ङ) समूहका जिन्सी सामान र चलअचल सम्पत्तिको आम्दानी बाँध्ने र सुरक्षा गर्ने ।
 (च) सञ्चालक समितिले तोकेका अन्य कार्य गर्ने ।

(ई) कोषाध्यक्ष

- (१) समूहको लेखा परिचालन तथा आम्दानी खर्चको हिसाब किताब राख्ने र कागजात जिम्मा लिइ सुरक्षित राख्ने ।
 (२) सञ्चालक समितिको निर्णयअनुसार सदस्यहरूलाई ऋण दिने र तोकिएको समयमा ब्याज तथा किस्ता संकलन गर्ने ।
 (३) वार्षिक रुपमा लेखापरीक्षण गराउने ।
 (४) लेखापरीक्षण प्रतिवेदन नगरपालिका, निकुञ्ज कार्यालय र सहयोगी संस्थामा पठाउने ।
 (५) सञ्चालक समितिले तोकेका अन्य कामहरू गर्ने ।

(उ) सदस्य

- (१) बैठकमा उपस्थित हुने ।
 (२) छलफलमा भाग लिने ।
 (३) निर्णय प्रक्रियामा सहभागि हुने ।
 (४) ऋण लगानी र अशुलीमा सहजिकरण गर्ने ।
 (५) सञ्चालक समितिले तोकेबमोजिमको जिम्मेवारी वहन गर्ने ।

परिच्छेद -५

कोष सञ्चालन तथा ऋण प्रदान गर्ने प्रक्रिया

- ७. कोष सञ्चालन तथा ऋण प्रदान गर्ने प्रकृया:** (१) समूहका नाममा बैंकमा घुम्तीकोष खाताखोलीजीविकोपार्जनरआयआर्जनकालागिसंघीय सरकार, प्रदेश सर कार,नगरपालिका, वडा कार्यालय लगायत अन्य निकाय र गैरसरकारी संघसंस्था, समूहहरूबाट प्राप्त हुने रकम सोही खातामा जम्मा गरी आर्थिक कारोबारसञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
 (१) घुम्तीकोष खोल्नका लागि न्यूनतम रु.५०,०००। (पचास हजार) रकम खातामा जम्मा गर्नुपर्छ ।

- (२) समूहले बैठकको निर्णय संलग्न राखी नगरपालिकाको सिफारीसमा बैंक खाता खोल्न सकिनेछ ।
 (३) समूहले प्रवाह गर्ने ऋण वापत आम्दानी हुने ब्याज रकम समेत सोही खातामा जम्मा हुनेछ । सो ब्याज वापत प्राप्त आम्दानीको ७५ (पचहत्तर) प्रतिशत समूहको कोषमा जम्मा गर्ने र बाँकी रकम कार्यालय सञ्चालन, स्टेशरी र प्रशासनिक कार्यमा खर्च गर्न सक्नेछ ।
 (४) कोषमा निम्नानुसारको रकम जम्मा गर्न सकिनेछः
 (क) नेपाल सराकर, प्रदेश सरकार, नगरपालिकाबाट उपलब्ध गराइएको रकम ।
 (ख) निकुञ्ज वा डिभिजन वन कार्यालय वा उपभोक्ता समितिबाट उपलब्ध गराइएको रकम ।
 (ग) सहयोगी संस्था वा निकायबाट उपलब्ध गराइएको रकम ।
 (घ) सदस्यहरूले वचत गरेको रकम ।
 (ङ) ऋण लिएका सदस्यहरूबाट प्राप्त ब्याज रकम ।
 (च) समूहले स्रोत जुटाएर आफ्नो कोष बृद्धि गर्दै जान सक्नेछ ।

ट. खाता एवं आर्थिक कारोबार संचालन: (१) समूहको खाता सञ्चालन एवं आर्थिक कारोबार अध्यक्ष र कोषाध्यक्षको संयुक्त दस्तखतमा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।

९. ऋण उपलब्ध गराउन सक्ने: (१) घुम्तीकोषबाट ऋण प्रवाह गर्दा देहायबमोजिमको प्रक्रिया अवलम्बन गर्नुपर्नेछः

- (क) जीविकोपार्जन तथा आयआर्जनसम्बन्धि काम गर्नका लागि ऋण लिन चाहने सदस्यले अनुसूची -२ को ढाँचामा दुइ जना सदस्यको सिफारिस सहित सञ्चालक समितिमा निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । समूहका साधारण सदस्य रहेका एक घरका एक जनाले मात्र ऋण लिन पाउनेछन् ।
 (ख) पेश हुन आएको निवेदन उपर सञ्चालक समितिले आवश्यक छलफल गरी ऋण दिने वा नदिने निर्णय गर्नुपर्नेछ ।
 (ग) ऋण मागपत्रमा निवेदक र सिफारिसकर्ताको सनाखत गराई सहभागितात्मक प्राथमिकता स्तरीकरण सूचीलाई आधार मानी प्राथमिकताका आधारमा आवश्यक जाँचबुझ गरी अनुसूची- ३ को ढाँचामा ऋण दिने वा नदिने निर्णय लेखन गर्नुपर्नेछ ।

- (घ) ऋण उपलब्ध गराउँदा वार्षिक छ प्रतिशत (६%) ब्याज दरमा हरेक तीन महिनामा किस्ता र ब्याज बापत बुझाउनुपर्ने रकम तोकेर सर्तनामा गराउनुपर्नेछ ।
- (ङ) ऋण उपलब्ध गराउँदा निबेदनपत्रमा सिफारिस गर्ने दुइ जना सदस्यलाई साक्षी राखी अनुसूची-४ को ढाँचामा भरपाई गरी चेक मार्फत रकम उपलब्ध गराउनुपर्नेछ । ऋणीले ऋणको किस्ता भूक्तान नगरेसम्म साक्षी बस्ने सदस्यले ऋण पाउन सक्ने छैनन् ।
- (च) सामान्यतया: प्रार्थमिकता स्तरीकरण सूचीका आधारमा सबै सदस्यले पालै पालो ऋण पाउनेछन् । तर एकपटक लिएको ऋणको साँवा ब्याज चुक्ता नगरी अर्को पटक ऋण उपलब्ध गराइने छैन ।
- (छ) जुन कामको लागि ऋण लिएको हो सोहि काममा प्रयोग गर्नुपर्नेछ । अन्य काममा प्रयोग गरेको वा दुरुपयोग गरेको पाइएमा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ ।

परिच्छेद -६
वित्ति

१०. सञ्चालक समितिको कार्यकाल र बरबुभारथ सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) समूह दर्ता भएको मितिले छ (६) महिना भित्र साधारण सदस्यहरूको भेलाले सञ्चालक समिति चयन गरिसक्नु पर्नेछ । शुरुको छ (६) महिनासम्म तदर्थ सञ्चालक समितिले काम गर्न सक्नेछ ।
- (२) कुनैपनि निर्णय गर्न साधारण सदस्यको ७५ प्रतिशत उपस्थिति र ५१ प्रतिशत बहुमत आवश्यक पर्नेछ । पहिलो पटक ७५ प्रतिशत उपस्थिति हुन नसकेमा त्यसपछि ५१ प्रतिशत उपस्थिति मान्य हुनेछ ।
- (३) सञ्चालक समितिका पदाधिकारीको कार्यकाल तीन (३) वर्षको हुनेछ ।
- (४) कुनैपनि कारणबाट समितिको कुनै पद बीचमा खाली भएमा साधारण सदस्यको भेलाले पदपूर्ति गर्नसक्नेछ ।
- (५) सञ्चालक समितिको कार्यकाल समाप्त भै वा विघटन भै वा अन्य कारणबाट नयाँ सञ्चालक समिति गठन भएको तीस (३०) दिन भित्र नयाँ सञ्चालक समितिको विवरण नगरपालिकामा पेश गरी विवरण अद्यावधिक गर्नुपर्नेछ ।

- (६) उचित कारण सहित समूहमा आवद्ध साधारण सदस्यहरूको बहुमत संख्याले सञ्चालक समितिका पुरै वा कुनैपनि पदाधिकारीलाई पदमुक्त गर्न नगरपालिकामा निबेदन गर्न सक्नेछन् । नगरपालिकाले आवश्यक छानबिन गरी अन्य सदस्यहरूको सहभागितामा नयाँ सञ्चालक समिति गठन गर्न वा सञ्चालक समितिका कुनै पदाधिकारी परिवर्तन गर्न सक्नेछ ।
- (७) कार्यावधि समाप्त भएको वा पदमुक्त भएको सञ्चालक समिति वा पदाधिकारीले पन्ध्र (१५) दिन भित्र आफ्नो जिम्मा रहेको नगदी, जिन्सी, कागजात लगायत सम्पूर्ण चिजबस्तु बरबुभारथ गर्नुपर्नेछ । बरबुभारथ नगरी कुनै हानिनोक्सानी हुन गएमा सरकारी बाँकी सरह अशुल उपर गरिनेछ ।

- ११. समूह विघटन:** (१) तोकिएको काम, कर्तव्य र अधिकार विपरित गतिविधि र कार्य गरेको पाइएमा नगरपालिकाले समूह विघटन गर्न सक्नेछ ।
(२) तर समूह विघटन गर्नुपूर्व सफाई पेश गर्ने मौका दिनुपर्नेछ ।

- १२. समूहको व्यवसायिक योजना हुने:** (१) समूहका सदस्यहरूको जीविकोपार्जन तथा आयआर्जनका लागि सहूलियत ब्याज दरमा ऋण परिचालन गर्न समूहमा आवद्ध भएका साधारण सदस्यहरूको आवश्यकताको आधारमा सहभागितामूलक व्यवसायिक योजना निर्माण गर्नुपर्नेछ ।
(२) व्यवसायिक योजनामा समूहका सदस्यहरूको छलफलबाट पहिचान भएका साना हरित उद्यम तथा क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने विषयका क्षेत्रहरू समावेश गरिनेछ । यस्तो व्यवसायिक योजना सञ्चालक समितिले स्वीकृत गर्न सक्नेछ ।
(३) ऋण माग तथा परिचालन गर्दा अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा निर्माण गरिएको व्यवसायिक योजनामा समावेश भएका क्रियाकलाप भित्र रही गर्नुपर्नेछ ।

- १३. सेवा सुविधा रोक्न सक्ने:** समूहबाट लिएको ऋण, साँवा, ब्याज नतिर्ने वा समूहको रकम हिनामिना गर्ने ब्यक्तिको हकमा नगरपालिकाले अन्य सेवासुविधा समेत रोक्का गर्न सक्नेछ ।

- १४. नगरपालिकाको हुने:** कुनैपनि कारणबाट समूह विघटन भएमा समूहमा रहेको नगद, जिन्सी लगायत सम्पूर्ण सम्पत्ति नगरपालिकाको हुनेछ ।

अनुसूची-२
ऋण मागपत्रको ढाचा

श्री अध्यक्षज्यू
“..... जीविकोपार्जन सुधार घुम्तीकोष परिचालन समूह
भेरीगंगा नगरपालिका वडानं....., टोलसुर्खेत ।

बिषय: ऋण पाउँ भन्नेबारे।

महोदय,
उपरोक्त बिषयमा म विपन्न, विपद् तथा वन्यजन्तु प्रभावित समुदायको
.....जीविकोपार्जनका लागि घुम्तीकोष परिचालन समूह भेरीगंगा नगरपालिका
वडा नं(गाउँ/टोल) को सदस्य हुँ । मलाई निम्न व्यवसाय सञ्चालन
गर्नका लागि ऋण आवश्यक परेको हुँदा जीविकोपार्जनका लागि घुम्तीकोषबाट
सहुलियत ऋण उपलब्ध गराइ पाउँ भनी यो निवेदन पेश गर्दछु ।

निवेदक:

नामथर:

सदस्यता क्रमसंख्या:

सहभागितात्मक प्राथमिकता सूची स्तरीकरणको स्तर:

ऋणको प्रयोजन:

माग गरेको रकम रु.

ऋणको अवधि:

हस्ताक्षर:

मिति:

निजलाई सहुलियत ऋण उपलब्ध गराएमा फरक पर्नेछैन । निजले लिएको ऋण
साँवा ब्याज सहितको किस्ता भूक्तान नभएसम्म ऋण माग गर्ने छैन भनी
सिफारिस गर्ने सदस्यहरु:

नामथर:

सदस्यता क्रमसंख्या:

सहभागितात्मक प्राथमिकता सूची स्तरीकरणको स्तर:

हस्ताक्षर:

मिति:

नामथर:

सदस्यता क्रमसंख्या:

सहभागितात्मक प्राथमिकता सूची स्तरीकरणको स्तर:

हस्ताक्षर:

मिति:

अनुसूची-३
सञ्चालक समिति बैठक निर्णय र निर्णयको ढाँचा

आज मिति का दिन “.....जीविकोपार्जन सुधार घुम्तीकोष परिचालन समूह
भेरीगंगा नगरपालिका वडा नं.....(गाउँ/टोल)को सञ्चालक समितिको
बैठक अध्यक्ष श्री को अध्यक्षतामा निम्न अनुसारको उपस्थितिमा
बसी निम्न अनुसारका निर्णयहरु पारित गरियो ।

उपस्थिति:

अध्यक्ष श्री

उपाध्यक्ष श्री.....

सचिव श्री.....

कोषाध्यक्ष श्री.....

सदस्य श्री

ऋण मागपत्रको ब्यहोरा:

“..... जीविकोपार्जन सुधार घुम्तीकोष परिचालन समूहसदस्यता क्रम संख्या
भएका श्री ले कार्य गर्नका लागि ऋण माग गरेको हुँदा निजको
निवेदन सम्बन्धमा जाँच बुझ गर्दा देहाय बमोजिम अवस्था रहेको पाइयो:

१. निवेदनमा उल्लेख भएअनुसार जीविकोपार्जन गर्ने निजको सक्रियता सम्बन्धमा:
२. निजले ऋण सदुपयोग गरी आय आर्जन गर्ने विश्वसनियता सम्बन्धमा:
३. निजले गर्न चाहेको कामको जोखिम र प्राप्त हुने उपलब्धि सम्बन्धमा:
४. निजका घरपरिवारको राय सुभावा र प्रतिक्रिया सम्बन्धमा:

निर्णयको ब्यहोरा:

१. निजलाई ऋण उपलब्ध गराउन मुनाशिव छ छैन भन्ने सम्बन्धमा:
२. ऋण उपलब्ध गराउने भए कति ऋण उपलब्ध गराउने भन्ने सम्बन्धमा:
३. ऋणको अवधि सम्बन्धमा:
४. ऋणको ब्याज र किस्ता सम्बन्धमा:

सञ्चालक समितिका पदाधिकारीहरुको हस्ताक्षर र मिति:

अनुसूची-४
ऋण बुझ्नेको भरपाईको ढाँचा

भरपाई दादै सुर्खेत जिल्ला भेरीगंगा नगरपालिका वडा नं. (गाउँ/टोल)बस्ने
“जीविकोपार्जन सुधार घुम्तीकोष परिचालन समूह सदस्यता क्रमसंख्या
भएको म ... आगे मैलेप्रयोजनका लागि समूहबाट बैक
शाखाको चेक नं.....बाट रु.....बुझ्लिइ यो भरपाई गरिदिउँ । सो ऋण रकम
मैले तोकेको काममा खर्च गरी तोकेको समयमा साँवा ब्याज बुझाउनेछु ।

हस्ताक्षर:

दायाँ बायाँ

मिति:

साक्षीहरु:

हामीले सिफारिस गरेबमोजिम श्री.....ले ऋण बापत रु.....को चेक बुझ्नेको सत्य
हो । निजले उक्त ऋणको साँवा, ब्याजको किस्ता नियमित भूक्तानी नगरेसम्म
ऋण माग गर्नेछैनौं भनी सहिछाप गरिदियौं ।

नाम थर:

सदस्यता क्रमसंख्या:

सहभागितात्मक प्राथमिकता सूची स्तरीकरणको स्तर:

हस्ताक्षर:

मिति:

नाम थर:

सदस्यता क्रमसंख्या:

सहभागितात्मक प्राथमिकता सूची स्तरीकरणको स्तर:

हस्ताक्षर:

मिति:

अनुसूची- ५
(विधानको दफा १२(३) संग सम्बन्धित)
व्यवसायिक योजनाको ढाँचा

व्यवसायको नाम:

व्यवसायको उद्देश्य:

आवश्यक मेसिन, उपकरण:

जनशक्ति:

बजार क्षेत्र:

अनुमानित आवश्यक पूँजी:

(१) व्यक्तिगत लगानी रु.

(२) ऋण माग लगानी रु.

अनुमानित नाफा नोक्सान

अनुमानित आम्दानी रकम रु.

अनुमानित खर्च रकम रु.

अनुमानित नाफा रकम रु.

विविध:

आज्ञाले

कृष्णप्रसाद पोखेल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत